

פרשת בראשית

האותיות מחושבים במנין מרובה ואני במנין מועט. ביי"ת בשתיים גימ"ל בשלשה וכן כלם ואני באחד. השיב הקב"ה ואמר לו אל"ף אל תתירא שאתה ראש לכלן כמלך. אתה אחד ואני אחד והתורה אחת שאני עתיד ליתן כך לעמי ישראל שנא' "אנכי ה' אלהיך:

ב וּמִנִּין שאל"ף נקרא אחד שנאמר 'איכה ירדוף אחד אלף. ומנין שהקב"ה נקרא אחד שנאמר "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ומנין שהתורה נקראת אחת שנא' "תורה אחת יהיה לכם. אנכי ראש כל הדברות ואל"ף ראש כל האותיות:

א י"ד יהודה בר שלום מקדם ומתחלה ברא אלהים אין כתיב כאן אלא בראשית בזכות ישראל שנקראו ראשית שנא' "קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. משל למה הדבר דומה למלך ב"ו שלא היה לו בן ואומר טלו "מלנין וקלמרין לבני והיו הכל אומרים בן אין לו והוא אומר טלו מלנין וקלמרין לבני חזרו ואמרו המלך "אסטרוולוגוס וכו':

ד ר"ש רבי יהודה בן פזי למה בבי"ת להודיעך שהן שני עולמות העוה"ז והעוה"ב. ד"א למה בבי"ת שהוא לשון ברכה ולמה לא באל"ף שהוא לשון ארירה. ד"א למה לא באל"ף שלא ליתן פתחון פה לאפיקורוס לומר היאך העולם יכול לעמוד והוא נברא בלשון ארירה אלא אמר הקב"ה הריני בורא אותו בלשון ברכה הלואי יעמוד. ד"א למה בבי"ת לפי שיש לה שני עוקצין אחת למעלה ואחת מלמטה מאחוריו ואומר לבי"ת מי בראך בעולם והוא מראה להם בעוקצו של מעלה ואומר להם זה של מעלה בראני ומה שמו והוא מראה להם עוקצו של אחריו ואומר להם ה' אחד ושמו אחד. ר' אלעזר בר אבינא אומר כ"ו דורות היה אל"ף קורא תגר לפני הקב"ה

א "בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר והלא במאמר אחד היה יכול להבראות אלא ליפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות וליתן שכר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם שנברא בעשרה מאמרות:

ב שני רבותינו הני עשרה מלכויות כנגד מי. א"ר יוחנן כנגד עשרה מאמרות שבתן נברא העולם ומאי נינהו אי נימא ויאמר ויאמר דבראשית הני תשעה הוו בראשית נמי מאמר הוא דכתיב "בדבר ה' שמים נעשו:

ד א"ר עקיבא אלו עשרים ושנים אותיות שבתן נתנה כל התורה כלה והן חקוקין בעט שלהבת על כתר נורא של הקב"ה ובשעה שבקש לבראות את העולם ירדו ועמדו לפני הקב"ה זה אומר לפניו בי תברא את העולם וזה אומר לפניו בי תברא את העולם. בתחלה נכנס תי"ו לפניו ואמר לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את העולם שבי אתה עתיד ליתן תורה לישראל ע"י משה שנאמר "תורה צוה לנו משה. השיב הקב"ה ואמר לאו מפני שאני עתיד לעשות כך רושם על מצחות האנשים שנא' "והתיות תי". מיד יצא מלפניו בפחי נפש. ואח"כ נכנס שי"ן וכן כל אות ואות ואחרי כלן נכנס ביי"ת ואמר לפניו רבש"ע רצונך שתברא בי את העולם שבי אומרים בכל יום 'ברוך ה' לעולם אמן ואמן. השיב הקב"ה הן ברוך הבא בשם ה' מיד קבלו הקב"ה וברא בו את העולם בבי"ת שנא' בראשית ברא. ואל"ף כיון שראה את הקב"ה שקבל ממנו לברא את העולם עמד לו לצד אחד ושתק עד שקרא לו הקב"ה ואמר לו אל"ף מפני מה אתה שותק ואין אתה אומר לי כלום. השיב אל"ף ואמר לו רבש"ע מפני שאין בי כח לומר לפניך כלום שכל

מראה מקומות וביאור מילות קשות

א. אבות פ"ה: ב. ר"ה לד: ג. תהלים לג: ד. אותיות דר"ע: ה. דברים לג: ו. יחזקאל ט: ז. תהלים פט: ת. שמות כ: ט. תנחומא: י. דברים לב: יא. שם ו: יב. במדבר טו: יג. ב"ר פרשה א: יד. ירמיה ב: טו. מלנין וקלמרין דיו וקסת: טז. אסטרוולוגוס חוזה בכוכבים: